

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Rachunek kosztów, PG_00154881						
Kierunek studiów	Finanse i rachunkowość (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	niestacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		6.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Zarządzania -> Katedra Rachunkowości -> Zakład Rachunkowości Zarządczej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Beata Zackiewicz-Brunke				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	20.0	0.0	0.0	0.0	40
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	40		30.0		80.0	150

Cel przedmiotu

1.

A. Zdefiniowanie pojęcia zasobów.

B. Zdefiniowanie pojęcia obiekt kosztów

C. Odróżnianie kosztów od wydatków i strat.

D. Kwalifikowanie poszczególnych kosztów do:

a) kosztów prostych,

b) kosztów według rodzaju,

c) kosztów bezpośrednich i pośrednich,

d) kosztów produktu i kosztów okresu,

e) kosztów stałych i zmiennych,

f) kosztów zapadłych, istotnych i utraconych korzyści,

g) kosztów kontrolowanych i niekontrolowanych.

2.

A. Zdefiniowanie systemu informacyjnego przedsiębiorstwa.

B. Określenie celów i zadań rachunku kosztów.

C. Określenie zadań rachunku kosztów przy przygotowaniu sprawozdań finansowych.

D. Określenie zadań rachunku kosztów w zarządzaniu podmiotem gospodarczym.

E. Przedstawienie zmian rachunku kosztów od lat 20 ubiegłego stulecia do chwili obecnej.

3.

A. Określenie kosztów podstawowych funkcji przedsiębiorstwa.

B. Określenie sposobu identyfikacji, ewidencji i rozliczania w systemie finansowo-księgowym kosztów zaopatrzenia.

C. Określenie sposobu identyfikacji, ewidencji i rozliczania w systemie finansowo-księgowym kosztów produkcji.

D. Określenie sposobu identyfikacji, ewidencji i rozliczania w systemie finansowo-księgowym kosztów zbytu.

E. Określenie sposobu identyfikacji, ewidencji i rozliczania w systemie finansowo-księgowym kosztów administracji.

F. Określenie sposobu identyfikacji, ewidencji i rozliczania w systemie finansowo-księgowym kosztów działalności pomocniczej.

4.

A. Określenie celu i przedmiotu kalkulacji kosztów w sprawozdawczym rachunku kosztów.

B. Stosowanie metod kalkulacji w sprawozdawczym rachunku kosztów:

a) podziałowej prostej i współczynnikowej (dwie metody kalkulacji ekwiwalentnej wielkości produkcji danego okresu)

b) fazowej półfabrykatowej i bezpółfabrykatowej,

c) doliczeniowej i jej odmian.

C. Stosowanie kalkulacji przy produkcji łącznej (sprzężonej, skojarzonej).

5.

A. Określenie jednostek organizacyjnych, które można zaliczyć do działalności pomocniczej.

B. Określenie zasad i metod rozliczania kosztów działalności pomocniczej.

C. Stosowanie metod rozliczenia kosztów działalności pomocniczej:

a) bezpośredniej,

b) stopniowej (sekwencyjnej),

c) układu równań,

d) kolejnych przybliżeń,

e) kosztu planowanego (stawek planowanych),

f) stawek częściowo planowanych, częściowo rzeczywistych.

D. Wykorzystanie informacji o kosztach świadczeń pomocniczych do zarządzania.

6.

A. Wskazanie celu kalkulacji kosztu wytworzenia produktów.

B. Uzasadnienie celowości podziału kosztów na produkcyjne i nieprodukcyjne z punktu widzenia ustalenia kosztu wytworzenia produktów.

C. Identyfikacja obiektów kosztów na potrzeby ustalania kosztu wytworzenia produktów.

D. Kluczowe czynniki doboru obiektów kosztów. Analiza czynników kosztotwórczych oraz stosowanie odpowiednich technik ilościowych.

E. Elementy składowe kosztu wytworzenia produktów.

F. Koszty pośrednie i ich podział na zmienne i stałe.

G. Ujęcie w księgach, ujawnianie i prezentacja w sprawozdaniu finansowym produktów.

7.

A. Zdolności produkcyjne i czynniki ich pomiaru.

B. Zdefiniowanie:

- a) zdolności produkcyjnych,
- b) czynników ich pomiaru,
- c) teoretycznych zdolności produkcyjnych
- d) praktycznych zdolności produkcyjnych,
- e) normalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych.

f) Ustalanie: teoretycznych, praktycznych i normalnych zdolności produkcyjnych

C. Koszty niewykorzystanych zdolności produkcyjnych.

D. Zdefiniowanie:

- a) pośrednich kosztów produkcyjnych (stałych oraz zmiennych),
- b) uzasadnionej części kosztów pośrednich,
- c) nieuzasadnionej części kosztów pośrednich,

E. Ustalanie stawek stałych i zmiennych kosztów pośrednich.

- a) Kalkulowanie kosztów niewykorzystanych zdolności produkcyjnych.
- b) Kalkulacja kosztu wytworzenia produktów przy uwzględnieniu niewykorzystanych zdolności produkcyjnych.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FiRL3_U07] Analizuje proponowane rozwiązania problemów z zakresu dyscyplin: nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, w szczególności z zakresu finansów i rachunkowości; umie przedstawić ich zalety i wady oraz zaproponować w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia.	Potrafi dobrać odpowiednią metodę rozliczania kosztów działalności podstawowej oraz pomocniczej do specyfiki danej jednostki gospodarczej. Umie ustalić koszt niewykorzystanych zdolności produkcyjnych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FiRL3_K04] Uczciwość: - stosuje się do zasad etyki biznesu - szanuje prawo - jest obiektywny, potrafi dostrzec konflikt interesów - prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu.	Ma świadomość i rozumie potrzebę zachowywania się w życiu zawodowym w sposób etyczny i społecznie odpowiedzialny. Dostrzega możliwy konflikt interesów przy rozliczaniu kosztów w przedsiębiorstwie.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FiRL3_K05] Odpowiedzialność: - dotrzymuje terminów - potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie zadania - konsekwentnie dąży do celu - umie pracować systematycznie i samodzielnie - stosuje się do reguł i norm życia społecznego.	Dotrzymuje terminów związanych z realizacją zadań na zajęciach. Umie pracować systematycznie i samodzielnie na zajęciach.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FiRL3_W09] Zna zasady tworzenia i ekonomicznego funkcjonowania organizacji komercyjnych i sektora publicznego, ich formy, fazy rozwoju, jak również uwarunkowania finansowe determinujące ich wartość oraz sukces ekonomiczny.	Zna miejsce rachunku kosztów w systemie informacyjnym danej organizacji oraz cele, zadania, a także ewolucję rachunku kosztów.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FiRL3_K01] Samodoskonalenie: - rozumie potrzebę rozwoju i uczenia się przez całe życie - potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności - zna swoje silne i słabe strony, stawia sobie ambitne cele na miarę swoich możliwości - umie przyjąć porażkę, przyznać się do błędu.	Rozumie konieczność ciągłego uzupełniania i pogłębiania wiedzy z obszaru rachunku kosztów. Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności związane z systemem informacyjnym przedsiębiorstwa przez pryzmat rachunku kosztów.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FiRL3_W07] Ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach (prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych) w zakresie finansów i rachunkowości. Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	Zna podstawowe definicje kosztów i pojęć bliskoznacznych. Zna przekroje klasyfikacyjne kosztów. Rozumie istotę, przedmiot, rodzaje kalkulacji kosztów, w tym metody kalkulacji kosztu wytworzenia. Zna koszty w przekroju struktury organizacyjnej danego przedsiębiorstwa.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FiRL3_U03] Potrafi właściwie analizować przyczyny, przebieg i skutki konkretnych procesów i zjawisk w zakresie finansów i rachunkowości, z wykorzystaniem zaawansowanych teorii i właściwych metod nauk społecznych. Potrafi zidentyfikować interesariuszy procesów i zjawisk z dyscyplin: nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse.	Potrafi wskazać interesariuszy informacji generowanych przez system rachunku kosztów w danej organizacji. Potrafi wskazać skutki niewłaściwego rozliczania kosztów podstawowej działalności operacyjnej.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	<table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[FiRL3_U01] Rozumie i potrafi prawidłowo interpretować złożone zjawiska ekonomiczne w zakresie finansów i rachunkowości oraz pozostałych nauk społecznych. Rozumie i umie wyjaśnić treść komunikatów instytucji gospodarczych, artykułów zamieszczanych w prasie codziennej i czasopismach z zakresu finansów (z wyłączeniem czasopism naukowych). Prawidłowo stosuje pojęcia z zakresu nauk społecznych.</td><td>Potrafi zdefiniować system informacyjny przedsiębiorstwa oraz określić cele i zadania rachunku kosztów w zakresie przygotowania sprawozdań finansowych, a także w obszarze zarządzania podmiotem gospodarczym.</td><td>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[FiRL3_U01] Rozumie i potrafi prawidłowo interpretować złożone zjawiska ekonomiczne w zakresie finansów i rachunkowości oraz pozostałych nauk społecznych. Rozumie i umie wyjaśnić treść komunikatów instytucji gospodarczych, artykułów zamieszczanych w prasie codziennej i czasopismach z zakresu finansów (z wyłączeniem czasopism naukowych). Prawidłowo stosuje pojęcia z zakresu nauk społecznych.	Potrafi zdefiniować system informacyjny przedsiębiorstwa oraz określić cele i zadania rachunku kosztów w zakresie przygotowania sprawozdań finansowych, a także w obszarze zarządzania podmiotem gospodarczym.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny		
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu							
[FiRL3_U01] Rozumie i potrafi prawidłowo interpretować złożone zjawiska ekonomiczne w zakresie finansów i rachunkowości oraz pozostałych nauk społecznych. Rozumie i umie wyjaśnić treść komunikatów instytucji gospodarczych, artykułów zamieszczanych w prasie codziennej i czasopismach z zakresu finansów (z wyłączeniem czasopism naukowych). Prawidłowo stosuje pojęcia z zakresu nauk społecznych.	Potrafi zdefiniować system informacyjny przedsiębiorstwa oraz określić cele i zadania rachunku kosztów w zakresie przygotowania sprawozdań finansowych, a także w obszarze zarządzania podmiotem gospodarczym.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny							
Treści przedmiotu	<p>1. Koszty i pojęcia bliskoznaczne</p> <p>a) podstawowe definicje,</p> <p>b) przekroje kwalifikacyjne.</p> <p>2. Miejsce rachunku kosztów w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa, cele i zadania rachunku kosztów, ewolucja rachunku kosztów</p> <p>3. Koszty a struktura organizacyjna przedsiębiorstwa</p> <p>4. Istota, przedmiot, rodzaje i metody kalkulacji kosztów</p> <p>5. Koszty działalności pomocniczej i ich rozliczanie</p> <p>a) kryteria wyodrębniania ośrodków działalności,</p> <p>b) etapy rozliczania kosztów działalności pomocniczej, problem świadczeń wzajemnych (zwrotnych) i świadczeń na własne potrzeby ośrodka działalności pomocniczej,</p> <p>c) informacje o kosztach świadczeń pomocniczych w zarządzaniu.</p> <p>6. Koszt wytworzenia, jako podstawa wyceny produktów. Kalkulacja kosztu wytworzenia produktów.</p> <p>7. Niewykorzystane zdolności produkcyjne i ich wpływ na wycenę produktów</p>								
Wymagania wstępne i dodatkowe	Student powinien posiadać wiedzę i umiejętności z zakresu rachunkowości finansowej i sprawozdawczości finansowej								
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>Egzamin pisemny z zadaniami problemowymi i pytaniami testowymi lub Egzamin pisemny z zadaniami problemowymi. Szczegółowe warunki ustala prowadzący na początku semestru.</td><td>51.0%</td><td>100.0%</td></tr></table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	Egzamin pisemny z zadaniami problemowymi i pytaniami testowymi lub Egzamin pisemny z zadaniami problemowymi. Szczegółowe warunki ustala prowadzący na początku semestru.	51.0%	100.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej							
Egzamin pisemny z zadaniami problemowymi i pytaniami testowymi lub Egzamin pisemny z zadaniami problemowymi. Szczegółowe warunki ustala prowadzący na początku semestru.	51.0%	100.0%							

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>A.1. wykorzystywana podczas zajęć</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Autorskie materiały dydaktyczne (wykładowe i ćwiczeniowe) prowadzących zajęcia 2. Ossowski M., Rachunek kosztów, ODDK, Gdańsk 2003 3. BPP Performance Management manuals [ostatnie wydanie] 4. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 1994 nr 121 poz. 591 z późn. zm.) 5. KSR nr 13 Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny produktów <p>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praca zbiorowa pod redakcją K.G. Świderskiej, Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza, SKWP, Warszawa [ostatnie wydanie] 2. Nowak E., Rachunek kosztów w jednostkach prowadzących działalność gospodarczą, Ekspert Wydawnictwo i Doradztwo, Wrocław 2018
	Uzupełniająca lista lektur	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza - pojęcia, problemy, zadania, praca zbiorowa pod redakcją A. Karmańskiej, Difin, Warszawa 2002 2. Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza. Najnowsze tendencje, procedury i ich zastosowanie w przedsiębiorstwach, Praca zbiorowa pod redakcją I. Sobańskiej, CH. Beck, Warszawa 2003 3. Sojak S., Rachunek kosztów - podstawowe aspekty sprawozdawcze i decyzyjne, SKwP, Warszawa 2010 4. Czubakowska K., Rachunek kosztów i wyników, PWE, Warszawa, 2015 5. Małkowska D., Rachunek kosztów w rachunkowości finansowej - ewidencja i rozliczanie. Zbiór zadań z komentarzem, ODDK, Gdańsk [ostatnie wydanie] 6. Dury C., Management and Cost Accounting [ostatnie wydanie] 7. Trentowska M., Rachunek kosztów, podstawy rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami, SKwP, Warszawa 2022
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.